

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció General Barceló-1-2.º

Administració Sta. Eulària, 25.

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

¿A ON LA VENEN?

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiel Ferrer, 5.—Ca l'amo Andreu Alcover, Centre, 13.

A Palma: Llibreria d'En Guasp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria de N. Ernest Frau, Brossa.—Llibreria Amengual y Muntaner.

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

PRETXA

d'En Pica Pica

Amb aquest ja van tres dissaptes que donam llendera an el Sr. D. Jaume Rullàn i Frau de Sòller per un article d'una sola columna que va publicar dalt es setmanari esquerrà de sa vall de ses taronges. ¡Vaja un article masell de desbarats! El Sr. Rullàn n'hi solia posar molts en els escrits que publicava sobre qüestions bíbliques; empero a cap n'hi havia posats tants com en aquest. En aquest se coneix que los hi abocava amb so covo. No res; vegem si li feim un poc sa clenxa an el Sr. Rullàn.

Punt primer

S'idea de que Jesús és el Messies i de que és Deu—escriu el Sr. Rullàn de Sòller—en els tres primers Evangelis e-hi està solament en vies de formació. ¿Que deu voler dir amb això el Sr. Rullàn? ¿Vol suposar aquest homenet que S. Mateu, S. Marc i S. Lluc, no acabaven be de creure que el Bon Jesús fos el Messies, ni acabaven be de creure en sa divinitat del Bon Jesús? ¡Ja-hi va errat el Sr. Rullàn! San Mateu, S. Marc i S. Lluc creien que Jesús era el Messies i creien que el Bon Jesús era Deu; de tal manera que lletgint els tres Evangelis que escrigueren, se veu amb llum d'evidencia sa divinitat des personatge que historien i se veu amb llum d'evidencia que Jesús era el Messies promès. Precisament S. Mateu lo que se proposa en es seu Evangeli és demostrar an els judíos que el Bon Jesús és aquest Messies. I els mateixos miracles i profecies que els tres evangelistes contenen de Jesús ¿no proven que era Deu? Per altre part aquets mateixos evangelistes e-hu diuen ben clar. S. Marc, per exemple, comensa es seu Evangeli amb aquestes paraules: «Principi de s'Evangeli de Jesucrist, Fii de Deu». ¿I voldrà suposar el Senyor Rullàn que S. Mateu, S. Marc i S. Lluc no acabaven be de creure en sa divinitat del Bon Jesús ni en que el Bon Jesús fos el Messies promès? ¿Se'n vendrà a dir-mos que s'idea de que el Bon Jesús és el Messies i de que és Deu en els tres primers Evangelis e-hi està solament en vies de formació? Vaja, no mos fassi riure, Senyor Rullàn. L'enganen aquest llibrot que V. lletgeix, li donen figures per llenternes. Digui an els que los escrigueren que li tornin els dobbés.

Punt segon

Confessa el Sr. Rullàn que s'idea de que el Bon Jesús és el Messies i de que és Deu està ben clara a s'Evangeli de S. Juan; empero par que el Senyor Rullàn no-hi tenguí gaire fe en s'Evangeli d'aquest Apòstol. ¿I per que Sr. Rullàn de Sòller? ¿Quins documents té per creure que aquest llibre mos engana? ¿Que no-hu tenim ja suficientment discutit V. i jo an això de s'autenticitat i autoritat dels quatre evangelistes? Ido ¿an a que venen are aquestes escrupols de V.? Si S. Juan mos diu que Cristo és Deu,

Sr. Rullàn de Sòller, encare que els tres evangelistes restants no-hu diguessen (lo qual és fals, com ja hem demostrat), porem estar ben segurs de sa divinitat de Cristo. A darrera S. Juan e-hi porem anar uis clucs, perque és clar i evident que S. Juan tot sol basta i sobra per donar testimoni de ses coses que va veure i de ses paraules que va sentir an el Bon Jesús ¡Ja és una bona creu que té el Sr. Rullàn de Sòller amb aquestes escrupols!

Punt tercer

Segons el Sr. Rullàn de Sòller s'expressió: *Fii de Deu* que el Bon Jesús s'aplica a sí mateix no vol dir que en realitat el Bon Jesús fos Fii vertader de Deu vertader. ¿Ai no, Sr. Rullàn? ¿I d'a on mos ha despenjat aquesta noticia? Jo he lletgit a s'Evangeli de S. Mateu que un dia el Bon Jesús va preguntar an els Apòstols a veure qui creien elshomos que era Ell i els Apòstols contestaren: Uns diuen que ets Juan Bautista, altres diuen que ets Elías, altres diuen que ets Jeremies o un dels profetes. I voltros—va dir llevonses el Bon Jesús—¿qui creis que som? I responguent S. Pere va dir: Tu ets Cristo, Fii de Deu viu. ¿No comprén el Sr. Rullàn de Sòller que aquí S. Pere parla amb tota claredat i expressa sense volteres sa creencia profunda que tenia en sa divinitat del Redentor? ¿I creu el Sr. Rullàn de Sòller que el Bon Jesús va corregir s'expressió de S. Pere, aquesta expressió, tan clara que no admet interpretacions de cap classe? Tot el contrari; el Bon Jesús la va confirmar i la va alabar amb aquestes paraules: Benaventurat Simó Bar Jona, perque an això que dius no t'ho ha revelat sa carn ni sa sang sino es meu Pare que està en los cels. ¿Que li pareix an el Sr. Rullàn de Sòller? Quant el Bon Jesús a s'Evangeli se diu Fii de Deu ¿hem de creure que se té per tal o no? ¿Pareix mentida que un homo pugui arribar a estar tan aclucat com e-hi està el Sr. Rullàn de Sòller!

Punt quart

Diu el Sr. Rullàn que Jesucrist «prohibe a sus discípulos que le llamen Mesías» i perque vejem que això que diu és sa veritat mos cita es verset 20 des capítol 16 de S. Mateu. Diu També que Jesucrist «censura a los escribas que enseñen que el Mesías debe descender de David» i en confirmació d'això adueix es verset 12 des capítol 35 de S. Marc. I exclama a continuació el Sr. Rullàn: «Prueba que la filiación davidica no es menos adición a la leyenda (del Bon Jesús) que la filiación sobrenatural». ¡Ah tros de quoniam! ¿I així sab falsificar el Senyor Rullàn els textos de la Sagrada Escritura?

Es verset de S. Mateu diu així: «Llevonses va manar an els deixebles que no diguessen a nigú que ell era Jesucrist. *Tunc præcepit discipulis suis, ut nemini dicerent quia ipse esset Jesus Christus*» ¿I això li serveix a V., oh insigne Sr. Rullàn de Sòller, per dir que Jesucrist «prohibe a sus discípulos que le llamen Mesías»? ¡Ja és necessari tenir-le-hi dellonat an es cap! El Bon Jesús, Sr. Rullàn, va ordenar an els deixebles que en aquelles circumstancies no publicassen que ell era es Cristo; de cap manera va prohibir que l'anomenassen Messies. ¿Qué haurà perdut fins i tot es lletgir? ¡Homo, Se-

nyor Rullàn; ja pot veure si-hi va un poc més alerta amb aquestes coses!

¿I que en direm des texto de San Marc que mos cita el Sr. Rullàn de Sòller? Vejem-ho. Es texto diu així: «I responguent Jesús deia ensenyant en es temple: ¿Com és que els Escribes diuen que es Cristo és fii de David, essent així que es mateix David inspirat per l'Esperit Sant, diu: Va dir el Senyor an es meu Senyor, seu-te a la meua dreta fins que hagi posat els teus inimics per tarima dels teus peus? Si David l'anomena Senyor seu ¿com així és fii de David? I sa gran multitud l'escoltava amb molt de gust» Are be, Sr. Rullàn: ¿és això censurar an els escribes perque ensenyen que el Messies descendeix de David? ¡Carabassa vol dir pinyol! El Bon Jesús no censura això. El Bon Jesús accepta això i s'aferra an això per fer a sebre a tothom que ell a's mateix temps que era Fii de David era també Fii de Deu. ¿Que-hu ha entès es sabi de Sòller?

I ja no-hi ha que contestar an aquella exclamació tan salerosa del Senyor Rullàn: «prueba que la filiación davidica no es menos adición a la leyenda de Jesús que la filiación sobrenatural» No, Sr. Rullàn; ses premises que V. cita no duen an aquesta conclusió; Ses premises posades per V. lo que proven és que el Sr. Rullàn de Sòller és un estúpit de set soles que en parlar de coses de l'Escritura mai sab lo que s'metjenca.

Punt quint

«En la predica atribuida a S. Pedro por las Actas (2,22) Jesús es solamente un hombre divino que Dios ha resucitado y criado a su diestra. Així diu el Sr. Rullàn de Sòller. ¿I que en vol treure d'aquí? Que el Bon Jesús no era Deu. ¡Ah, grandíssim aubercoc!

Suposem que sí; acceptem perque és sa veritat que en aquest sermó S. Pere no diu que Cristo és Deu. ¿I que? ¿I per això S. Pere no creia en sa divinitat de Jesucrist? ¿I per això no és vé que el Bon Jesús fos Deu? ¡Pareix mentida que un homo pugui arribar a tenir es cap tan trastornat! ¿I perque no serca el Sr. Rullàn aquells passatjes de S. Pere aon declara sa divinitat del Salvador? ¿Vol dir perque un predicador a unsermó de S. Roc no anomena S. Lluis tal predicador no creu sa vida de S. Lluis! V. en treu que S. Lluis no ha existit mai? ¡De Sr. Rullàn nostre! ¿Qui-hu ha vist mai procedir d'aquesta manera? Vaja Sr. Rullàn no mos fassi riure més, que-hi ha perill de rompre ses retranques de tant de riure.

Postdata

Fins dissapte que ve, Sr. Rullàn, si Deu ho vol i Maria. Mentres tant ja dirà an aquell terroler de Manacor que li va enviar a dir que La Aurora se'n anava a la vela de cap a sa banquerrota que dissapte passat, fora de sa tirada ordinaria, hagerem de fer imprimir 3400 exemplars més des nostre setmanari per atendre a sa demanda que mos fereren a alguns pobles. Ja se veu que la major part d'aquella demanda només era p'es número passat; pero que sapia es gran terroler que així-mateix mos ne demenaren 140 exemplars no per un dissapte ni per dos sinó per tot es temps que Deu vulgui. De manera, Sr. Rullàn, que La Aurora aquesta setmana passada va tenir 140 altes. Ja le-hi

contarà an es terroler de Manacor, veam si encare dirà que mos n'anam a sa bancarrota. ¡Ganes no n'hi falten an es Comte de ses Terroles!

HIMNE

escrit p'el M. I. Sr. D. Miquel Costa per cantar en les pelegrinacions an el Santuari de Cura.

Pujem a Cura, l'alt santuari
d'on la volada prengué Ramón,
Es el paratge aon solitari,
fent penitencia, fugí del mon...
Facem revivre pe'l centenari
santes memories qu'encara hi són.

A Cura en vida contemplativa,
Lull se va veure transfigurat,
rebé les armes i força activa
per les grans lluites d'apostolat;
i sens estudis, ab claror viva,
fou de ciencias il·luminat.

¡Oh puig de Randa, solar de Cura
d'ont sant i sabi Ramón sortí,
com a peanya de tal figura
que te veneri tot mallorquí;
i arreu escampi l'edat futura!
la llum excelsa brollada aquí!

Vida nova

Hom—escriptor vulgar—s'es topat amb un llibre del Beat Ramón, l'ha fulletjat i remirat per defora i per dedins, i llevò amb un gest despectiu l'ha deixat demunt la taula. Hom no vol entendre, ni llegir ni estudiar al Beat nostre, i, com sensa coneixensa no hi pot haver amor ni estimació, Hom no estima al Doctor Arcangèlic. Desconeguts resten els pensaments del Sabi, i els plans del Penitent, i les delectacions del místic, i les trobes del poeta, i els consells i eximpls del moralista...

I com s'esdevé que la desconeixensa és bòni general i molt extesa—si lo que no és pot gaudir d'extensió—Hom se conforma i no li sab greu, ans bé amb displicencia, confessa la ignorancia seua. I Tot-Hom viu tranquil sense conturbacions d'esperit necessaries per a la complerta de l'ànima, sense esperances, i sense una amorferrenya, gran i bella que tapi les petites amors, febles i escampades per tot arreu sens' arrelar aumon.

Finalitat de tot lulista conscient deù esser aprofitar les circumstancies actuals per a fer obra de vulgarització. Són aquests moments de festes i recordances els mes apropiats per a fomentat dins la voluntat de les gents de lletres—productors i consumidors o espectadors—ganes imperioses de fruir personal i solitariament les belleses de de l'obra luliana.

La creuada no sera tan sols, per a conseguir un consol, una satisfacció, tota esperitual, tota pura, sinó que produïra, sens dupte, un ressorgiment fecundador d'idealitats i virilismes practics. A les hores brollaran fonts de sentiments i la pensa assadollada d'aigües tan nodritives se trovarà amb potencia prou per a tenir fills robusts i forts. Car no és possible que l'eximpli del Beat sia improductiu, car no és possible que els seus arbres de filosofia sien borts...

Hom coneixerà tot un mon d'idees,

mirarà la energia d'un cervell, les pelegrinacions d'un apòstol de la fe, la mort d'un martir, la Art d'un filòsof, l'importància d'un escriptor que acaba i perfecciona el cisellament d'un idioma.

I la reflexió de l'ànima luliana sobre l'ànima del Hom d'avui en dia no serà estèril; i la impetuositat de concepció donarà una empena a la nostra intel·ligència enclotada; i la contemplació de tantes vengudes de llevant a ponent, d'ensà enllà, mourà la nostra voluntat vers una renaixença. I morirà la calma de la consciència i del cervell per a donar pas franca una vida nova, que sia el retrat fidel de l'esperit de la nostra rassa condensat dins l'obra luliana.

JOAN ESTELRICH.

L'home de força

Un pare parlava un dia an els seus fills de l'alta perfecció a que's pot arribar en tot amb l'exercici continuat i l'hàbit constant.—Jo vos contaré un cas—va dir—que prova ben a les clares la veritat de lo que vos enseny. He sentit contar que una vegada hi havia un home qui corria per les viles amb un bou, per fer veure a la gent la seua extraordinària força. Se carregava s'animal demunt ses espatles, i a davant una multitud d'espectadors, el duia una bona estona passetjant-se carré amunt i carré avall.

Diferents persones, admirades d'aquell prodigi de força, li demanaven an aquell home, com havia arribada a tenir tanta de resistència, ell los digué:—Quant aquest bou no era més que un vadellet, cada dia el passetjava un parell d'hores, damunt s'espatla, per davant ca-meua. Es veritat que l'animal de cada dia pesava més, pero ses meves forces també creixien en proporció, de tal manera que sense cap gran esforç puc ara carregar-me, com haveu vist, un bou damunt ses espatles.

Tan si això es vé com si no ho és, acabà es pare, no deixa d'explicar maravillosament com no hi ha res difícil si el treball es constant i que l'habilitat s'adquireix a força de feina. I això, fills meus, tant en lo que fa referència a l'ànima com an el cos.

FAR.

A propòsit d'un

"Novenari a Ramón Lull,"

Bastant manyuclada està ja la figura del B. Ramón Lull com-e filòsof, teòleg, jurista, químic, trobador... i de tota cosa sabuda i per a sebrer; massa s'és embadalida la gent, fins i tot la culta i erudita, davant el «cavaller andant del pensament» «d'aquell ser real i llegendari, caràcter de místic i atleta espiritual, encarnació del esperit heròic del Cristianisme, fecundíssim escriptor, mestre sense mestres, síntesis del sebrer mitj-aval, cim que dona torbs de cap... i per modernisar-ho més certa escriptora de la llengua oficial, amb voreta d'acadèmica, «agitador y Quijote de la misión» amb altres divagacions per l'estil, inflades d'una admiració tant fervent com ingenua, de voler estargir dins una expressió més o manco justa i escaient la suprema grandesa de Ramón. Be estaria tota aquesta llarga lletania d'exclamacions hiperbòliques, que fàcilment mos recorden els millors temps d'eloquència castelariana, si de deu vegades nou no haguessen servit an els escriptors, tant d'Espanya com de fora, d'esca per formar-se idees equivocades treguent-ne per lo tant de la persona vera del B. Ramón Lull una imatge desfocada.

La majoria dels qui han parlat sobre el gran polígraf mallorquí, arrufant

abans d'hora les espalles tot just de pensar el treball esbraonador, que los havia de costar emprendre un seriós estudi de les seues obres i tot sentint mancar-los el coratge per preparar-se amb tots aquells llargs i variats coneixements de que ha d'anar pertret qui en vulga gustar les fibres intimes de la gran producció luliana per sospesar el valor real i positiu dins el camp científic i literari, senyalant el paper i lloc que li pertoca dins l'història de l'humanitat havent posat primerament a la vista les influències estranyes que s'hi noten; en lloc d'estudiar la vida i obres que seguit seguit brollaren de la ploma incansable de Ramón fragmentàriament i per parts a fi de resultar-ne de totes elles un conjunt armònic qui nos donàs la visió clara i completa de la seua personalitat històrica, s'han aconhortat tan sols en pintar-la tota d'un cop, prenguent de la paleta del entusiasme, certament detestable quant no es mesurat p'el bon seny, els colors mes vius i enlluernadors, presentant d'aquesta manera Ramón Lull com un ser ideal, vertaderament *etonnant* demunt qui tothom se cregue amb empu per porer-hi penjar tota casta de miracles, com vulgarment solem dir, i del qual per desgràcia *on racontait mille contes ridicules*, com acertadament afirmava En Paul Lacroix. No és extrany, idò, que la imaginació popular, com conta aqueix escriptor francès parlant tal volta de França, entengués l'anima del sant màrtir, després de mort, en apareixer de nit an els neòfits més dignes de la seua doctrina revelant-los cada vegada nous secrets celestials, recullint en el sigle XV l'herència científica de Ramón Lull uns frares de la Rosebroix qui havien pres aquest nom d'un alemany anomenat Rosen Krutz. Bo és de veure que aquestes contarelles fabuloses són estades en perjui de l'aureola sobrenatural de santetat que nimba el cap de Ramón, joia tal volta la més autèntica i personal, l'única que no ha de temer les balancetes de pesar quilats que emplea avui en dia la crítica, en tot esquitarella i remirada. Venturosament tant les llegendes que la credulitat ingenua del poble inventà com els càrrecs hereticals que aixecà contra la ortodòxia de la doctrina luliana, la passió cega i absorbent d'escola, i que llarg temps suraren demunt niguls de mala fe, romanen avui espoltrits i desacreditats després de la noble i fervent creuada vindicativa per part d'un estol de lulistes de bon tremp. Si; els estudis del P. Pasqual, Menéndez Pelayo, Maura, Bover i altres de bona memoria son estats els festers que han il·luminat amb claror vivíssima la simpàtica figura de Ramón Lull, atormentada vilment dins la foscor de la calumnia grossera i parcial, mostrant ademés an els estudiosos lulistes les petjades que devien seguir per arribar acertadament a la desitjada restauració luliana. Ben provada està, si és que mai fos estada duptosa per nigú, llevat dels detractors sistemàtics, la ortodòxia de la vasta concepció filosòfica i teològica del B. Ramón, qui com un lliri de singular bellesa, nasqué dins les aigües de la gràcia sobrenatural, fecondadora sempre d'obres grans, per esser trasplantada a terres d'infels per escampar-hi la bona olor de Jesucrist. Una Comissió editora amb patriòtic i desinteressat esforç, poc a poc i amb l'acurat esment que reclama l'importància de l'empresa vertaderament cultural dona a l'estampa emprant per això els codexs més antics i de més feil llistó, escampant-les per tot arreu, les obres originals de Ramón, a on servint-se del mètode artístic-popular tan atraient i enginyós d'allegories de pajes i donzelles, de flors i arbres i sobre tot aquella pròdigiosa multitud de paràboles que tant sovintetjen i de que tant bon partit en treia, per donar a entendre la faicó oriental, la doctrina mes enlairada i mala de comprendre

satisfent així l'enteniment i l'imaginació; més tots aqueix personatges alegòrics que Ramón introdueix dins les obres sobre tot de caràcter recreatiu i de costums tenen tan alta significació ideològica que enganen an el qui los troba fàcilment assequibles talment els horitzons de la seua patria, Mallorca, aixamplats profundament per la blavenca claror mediterrània; com el redolet de pedres fines i blanques qui jauen an els fons de les siquies clares de la nostra pagesia, ferides per un raig de sol.

Ramón Lull, més tost que fundador d'una nova escola, a on suràs, com dins una arsa salvadora, demunt les mudances del temps, el tresor de la doctrina tancada dins el seu sistema tan singular, és abans de tot un gran sant qui visquent amb consciència les necessitats i aspiracions del seu sigle, posà an el servei de aquestes la seua vida com-e ofrena generosa; el seu ser vibrà amb intensitat davant l'estremiment religiós i social d'Europa, qui veia partir cada punt cap a les llunyanes terres d'Orient, els exercits creuats per abatrer-hi la mitja lluna. La figura vera de Ramón és la que sobresurt, com-e per reverberació esplendorosa dins el «Libre de Amich e Amat» obra la més genial i profundament mística que mai és sortida de l'intel·ligència humana, com deia Mossèn Miquel Mir de la Reial Academia Espanyola. Es un escriptor enèrgicament actiu i atrevit com el sigle en que visqué; un filòsof cristià d'alta volada, que partint de la revelació que de Deu nos fà la naturalesa «de les significances que les criatures donen de son amat» s'aixeca an el coneixement del principi i fi de totes les coses, i arreplegant els diversos rams del sebrer los lliga amb el fermai de la més tendra poesia, fent-ne de tots ells un ramell que s'esbravi en olors suaus demunt l'altar de Jesucrist crucificat i de Maria Inmaculada; vertaderament podria anomenar-se per això filòsof de tots els sigles. Mes cal repetir que tota la ciencia varia i abundosa que Ramón vessà dins la pila de llibres que sortiren de la seua ploma mai aixuta, no fou més que l'eclosió maravellosa de la seua santetat vertaderament extraordinària. Per això millor servei haguessen fet els lulistes de temps enrera a la causa del seu mestre si en lloc de gastar estèrilment tantes energies contra els antilulistes presentant-lo com-e sabí, alsant per tot arreu espessa polsaguera en la lluita doctrinal que tant oscuri els rplandors de la santetat de Ramón Lull, haguessen posat més esment en no donar el lloc de prioritat a lo que solament en tenia de secundària, no capgirant així l'orde natural de les coses.

I vet-aquí que mentres se deia an el poble que devia venerar a Ramón com-e màrtir de Jesucrist, per altra part la taca d'herègia amb que volien soiar injustament el seu nom excels, feia que l'hagués de mirar aquell com un ser incomprès i lo que és pitjor, incompreensible, una mescla singular i extranya de sant i profà i per lo tant incapàs de mouer-lo a devoció venguent a ser Ramón poc a poc un extern a ca-seua, un desconegut p'el seu poble.

D'aquest injust desconeixement i falta de compenetració era de lo que més s'en dolia el lulista Mossèn Gelabert (a. c. s.), imposant a la seua ploma, amb entusiasme fervent, que durà tota la vida, la tasca meritòria de tornar establir, segons la mesura de les seues forces, l'antiga coneixença entre Ramón i el poble, embaultant d'aquesta manera dues anelles que tant de temps feia romanien desjuntades. Ramón Lull com a sant apenas tenia dins el cor dels seus compatricis, fins i tot en perjui de la vertadera devoció, un altar a on hi cremassin, trobant-se en greus necessitats espirituals i temporals, el ben olent encens de la ora-

ció confiada; casi de tot arreconada p' el poble aquella vida tan feconda d'acions heròiques, de profitoses ensenyances d'apostolat cristià que tant li caldria aprendre i practicar en aqueix temps que correm d'apostassia i depravació. Quin profit ne pot treurer el poble cristià essent devot dels sants que floriren en mig d'ell i are són els seus intercessors davant Deu en la Gloria! Hermosament escrivia el benemerit pensador català Dr. Torres i Bages, Bisbe de Vich, dins «Tradicció Catalana» parlant del caràcter que deu tenir la devoció del poble, perquè sia vertadera, aqueixes paraules que per tenir un sentit pràctic importantíssim, no puc resistir la tentació de copiar, aquí, fent amb això un poc de voltera: «La sabiduria divina assistida sempre per l'Esperit de Deu, sap interessar al cor del home i amb finíssima penetració se val de tots els elements que poren influir sobre ell tant en lo més íntim de la vida religiosa, en lo més elevat dels sentiments, com en los adminicols externs, auxiliars no obstant poderosos, de sa fecunda acció. Al home li interessa l'home en general, pero de un modo més eficaç l'home de son país, pot ser consanguineo seu, nescut en lo mateix vilatge, parlant la seua mateixa llengua i qual vida està enllaçada amb los mateixos llocs i objectes que la seua. Les vides dels héroes de la virtut i de la religió, això és, los sants, tenen per nosaltres un atractiu particular; més los sants de la nostra terra los amam amb amor de germà, mos gloriem de sa gloria i los pobles pera posseir llurs ossos han sostingut plets i fins batalles...; «lo gran interès espiritual que la Religió tenga aquest caràcter regionalista i la explicació de que la Iglesia Romana, a pesar de sa essencia de universalitat haja seguit aquesta tendència, i d'aquí que nosaltres judiquem perniciosíssima la moda de donar a la religió aire extranger i forà, de vestir-la a la manera de Madrid o de Paris, despreciant los venerables habits amb a que la adornaren los nostres progenitors. Ses ànimes de pietat més sòlida són les que tenen i cultiven la religió a la manera dels avis; la moda en res és més desastrosa que en fet de religió»...

Convençut, idò, Mossèn Gelabert de que un «Novenari» a on e-hi perfilàs, posant-la a la consderació de la gent devota, la figura simpàtica de Ramón, havia d'esser l'alè misteriós que faria reviuir amb nova revivalla de dins les ceudres de l'indiferència, el caliu de la devoció an el màrtir de Bnija; qui una volta conegut, necessàriament deuria estimar-lo i per tant esser devot seu, ja que amor és la devoció, compòn amb zel i bon seny l'obreta, objecte avui d'aquestes quatre retxes mal engarbullades. Els amadors de la vertadera pietat deuràn quedar agraïts a Mossèn Gelabert, primerament per haver omplert un buit que ha estona sentiem tots els devots del B. Ramón Lull i en segon lloc perquè e-hu fé tan cumplidament com cala el prestigi d'aquell a honor i gloria del qual la dedicava, poguent afirmar sense por de fer-nos tornar arrera cap paraula, que'l petit «Novenari» de Mossèn Gelabert mereix lloc honorífic entre els llibres piadosos d'avui en dia, escrits per deixar ben parada l'abundosa taula, de la doctrina de Jesucrist, les virtuts i ensenyances dels sants, aliment proiitós que l'esperit realment cristià cerca amb damera, tot rebutjant postissures exòtiques i empelts de mala saba. Idees fundament místiques d'un valor substantiu, endiu-menades d'una forma popular i severa amb la claredat atractiva de la llengua casolana, vet-aquí lo que se troba a balquena dins les curtes meditacions d'aquest «Novenari» qui té el secret de comunicar a l'ànima un sentiment de relligiosidat, un viu desig de posar-se coniat baix del mantell de protecció que Ramón rebé de Deu a favor dels seus devots i compatricis. com a re-

compensa d'una vida de zel coronada de gloriós martiri a Bujia l'any 1315.

No fa gaire que dalt aqueix setmanari manacorí «LA AURORA» m'atrevia a fer una crida an els mallorquins perque posassen esment en lo que tenia de particular per ells aquets any de 1915, això és, que pensassen amb el fet d'esser enguany el sisè centenari del martiri de la major de les nostres glories a fi de que no venessem, com ja ordinariament s'estila en el mercat de la nostra lleüjeresa i poc esperit de gratitud patriòtica, la bona recordança del B. Ramón, manifestant el desig de que ses festes commemoratives que se projecten fer s'en una mostra esplèndida i consoladora de que encare no és morta sinó ans al cotrari romàn viva i es ponerosa, com una branca carregada de fruits perfumats i sucosos, l'antiga devoció del poble mallorquí an el B. Ramón Lull. Els bons Col·legials de la Sapiencia, volguent pagar el tribut, segons les seues frèvoles forces, a la commemoració luliana, tan íntimament lligada amb la secular tradició de que ne són portant-veus i encarnadura, han aprofitat tan bona avinentesa donant a l'estampa a cura i despeses seues el «Novenari» que en honor del màrtir de Bujia se feia anyalment a l'església de S. Francesc de Palma i que fins are romanía inédit, salvant així el manuscrit de les contingencies del temps sempre deplorables, escampant-lo per tot arreu. Segurament que si l'autor hagés viscut, hagués retocat el manuscrit abans d'estampar-lo, arredonint i amillorant frases que brollaren de la seua ploma dins l'obreta pòstuma fruit d'els seus primers esplais juvenívols, per ventura en perjui de la naturalitat i entusiasme que per tot s'hi nota; més així i tot no crec afirmar temerariament que el benemerit Dr. Torres, Bisbe de Vich, ja abans esmentat, no se trobaria de menys adoptant com a seua l'obreda Mossèn Gelabert, incloguent-la dins el llarg catàlec de les seues obres.

Per tant, ben prop ja l'hora de festetar l'Església de Mallorca el sisè centenari del martiri de Ramón Lull, an els rectors, vicaris i persones devotes de bon de veres pertoca fer bona acullida an aquest «Novenari» a fi de que renovant-se anyalment dins el poble el record d'aquell gloriós protomàrtir mallorquí, qui com estel de llum puríssima il·lumina les negrures de la formació històrica de la nostra raça, venga a ser per ella l'abogat més volgut davant Deu, perdent així tota l'actualitat justament vergonyosa, de que són molts els qui conexen a Ramón Lull com a sabí i ben pocs es qui li resin un Pare nostro.

ANTONI PONS

La Soledat.--11 Juny 1915.

Conseis per conservar sa salut

Per conservar sa salut és necessari practicar certes retgles d'higiene i evitar tots ets excessos, sien de sa classe que sien. Avui mos proposam donar an els lectors de LA AURORA uns quants conseis practics sobre aquest punt tan interessant.

En primer lloc cada qual s'ha d'observar a sí mateix per arribar a formar-se una experiència personal; aquesta experiència se pot adquirir fàcilment amb un poc de reflexió.

Es necessari fugir d'ets excessos en tot; pero a vegades succeeix que lo que per uns és un excés, per altres no ho és, i s'experiència personal que deiem ha de servir per fer veure fins a on se pot arribar per evitar, per exemple, s'abús en s'alimentació, en sa beguda, ses indigestions penoses, etc. Recordem que s'abús de s'alcohol és de lo més funest i deplorable per tothom. També hu és, i per això mereix condemnar, s'abús des tabac.

En quant a s'alimentació, un gran metge ha dit, i amb molta de rahó, que moren més persones per s'obre que per falta de menjar; perque quant un menja massa no hu pot digerir, i d'aquí resulta sa fatiga i que s'assimilació d'ets aliments no se fa be. Al contrari, quant menja sa cantitat normal, i procura que ets aliments sien de bona qualitat, està molt millor.

Es necessari roegar be: Això facilita sa digestió. També és precis cuidar be ses dents i tota sa boca, no solament perque així hu reclama sa netedat i s'olor de s'alé, sinó també es funcionament de s'organisme de sa digestió. També convé molt, mentres sia possible, menjar cada dia a unes mateixes hores.

S'habitació a on vivim ha d'estar completament neta, i ha d'esser ademés bastant espaiosa i ben oratjada. S'oratjar s'habitació és d'absoluta necessitat, per renovar sa provisió d'oxigen, per combatre es miasmes, per destruir es microbis, amb una paraula, per no viure dins una atmósfera saturada d'àcid carbònic, produït per sa respiració. Es qui no s'ha acostumat, de jove, a dormir amb ses finestres ubertes o mig-ubertes, se exposa si pretén dormir-hi sense prendre ses degudes precaucions o sense evitar tota corrent d'aire.

Així com és necessari cercar s'aire pur, així també hu és cercar sa llum, perque s'homo té tanta necessitat de sa llum com ses mateixes plantes. A molts de llocs s'han posades de moda, i amb rahó, ses cures de sol, perque resulta evident que es còs humà, exposat an es rais des sol, hi troba una acció molt saludable.

En quant a sa netedat des còs (i no parlem de sa de s'ànima) i a s'us de s'aigo fresca, tot quant diguem en alabansa seua resultarà poc si hu comparam amb sa realitat. Es qui s'abrignen massa i s'acostumen a viure dins habitacions tancades massa calentes, fàcilment se costipen. Es precis vigorisar es còs, i molt convenient banyar-se tots es dies de dalt-a-baix, o al manco desiara, i sobre tot en s'estiu.

Per tots és de gran utilitat colgar-se dejorn i aixecar-se en sortir LA AURORA, això és, ben dematí. Desgraciadament hi ha moltes de persones que no poren o no volen observar aquest important principi d'higiene. Es dormir bé és de gran importància per sa salut.

Es vestits interiors que s'usen en sa nit no se deven haver d'usar en de dia. Es vestits han d'esser bastant amples perque es moviments de tots es membres des còs se puguen fer amb llibertat. Convé tenir present que no és bo abrigar-se massa i que una de ses coses més perjudicials per sa salut és es corsé (1).

Molts d'altres conseis d'higiene podríem donar an es nostros lectors, pero això haurà de ser, si acàs, un altre vegada, que el mon no és fet tot amb un dia.

ES METGE ARRANCA.

RONDAIA DE MENORCA

En Pere d'es fabiol

Assó vol dir qu'era una dona viuda qui tenia un fill qu'era de nom Pere. Era un jovenot putifeina a mes no puré i sempre s'en pensava de fresques per guanyar dublés i viure esquena dreta.

Una vegada sa mare'l va enviar a

(1) També va per ses lectores de LA AURORA aquest article

passetjar mel i mantega, i ell per goinyar mes va omplir una encolla d'alló que put fins quatre dits antes d'arribar a dalt i a lu demés heu va umplir de mel i mantega i ja es partit pes carrés de Mahó cridant:—Qui vol comprar mel i mantegaaa...

I a cada cantó venga cridar mes fort:—Qui vol comprar mantegaaa...

Tresca qui tresca i crida que cridars, va surtir una senyora an es portal i li digué:

—¿Homu, que duis?

—Una encolla de mel i mantega.

—¿Que's bona?

—Tastau-la digué ell.

Ella hi afica es dit damunt, damunt i la tastà.

—Si qu'es bona—digué—me l'hau de vendre. Digau qu'en voleu.

—Cent lliures, en vui.

—Aquí les teniu.

Ella agafa s'encolla i la posa dins es rabost ben estojada, i en Pere ben content s'en va cap a casseua a dur es dublés a sa mare i arrear una altra encolla de lu mateix.

Sa mare be li deia:—Ja pots estar alerta, Pere, que si t'afinen, te mataran.

—¿Ca! mu mare, no tingueu pò de jo,—deia ell.

—En Pere umpl una altra encolla, posant-hi mes o mancu lu mateix que s'altra vegada i altra volta parteix per dins Mahó a trescà carrés cridant:

—Ala dones, qui vol comprar mel i mantegaaa...

I crida que crida pes carré: qui vol compra mel i mantegaaa... fins que quant va ser a prop de ca la Senyora que li havia comprat s'altra, va surtir damunt es portal i li va tornà dir:

Homu, ¿que duis?

—Un altra encolla de mel i mantega, —respon ell.

—¿I que, ximateix es bona?

—¿Si's bona! ja hu creg que hu es; la pot tastar, si vol.

—¿Vam!

I també ni aficà es dit per veure si era bona.

—Pot anar,—digué—i me l'hau de vendre.

—Aposta la dug.

—Digau qu'en voleu idó.

—Cent lliures.

—Barrina feta.

Ella l'agafa i la va posar devora s'altra dins es rabost i quant es senyó va arribà li va mostrà ses dues encollies.

—¿Que has de fe tanta de mel i mantega? li digué.

—Ell n'ham de tenir por tot l'any—deia ella.

Al endemà en Pere torna sortir p'es carrés cridant amb una altra encolla: Qui vol compra mel i mantega.

Sa senyora surti dalt es portal, el cridà i li va comprar s'altra encolla i també la va guardà dins es rebost.

En Pere, bun content en ses trescentes lliures va trubar que ja en tenia prou de passetjar mel i mantega i llavó que veia que prest sa senyora s'en entembria i donàvia part.

D'es cap d'un parei de dies, vetaqui que sa senyora s'en va a n'es rabost, i com alló rebullia de bò, i deixava anà per tot uns perfums de lo mes saborosos, comensà cridar:

—Que es aquesta pudó? ¿pero que serà aquesta pudó?—¿Que serà assó?

Destapa ses encolles i ja hu creg que era allà d'aont surtia aquella gran pesta d'uló.

—Ja no me l'ha feta que no me l'ha pensada aquell dimoni de bergant,—deia tota maleita.

Crida es Senyó i li conta, i ell ben enfadat també comensa a dir: El teng de matar m'en hi vaig i no tornaré que no l'haja mort.

Agafa ets atapinetes i ja's partit de veres cap a can Pere.

Aquest, qui ja se la veia venir, sabia una lluriguera de cuninet, s'en va en treu dos i diu a sa mare:

—Veis, ara es Senyó vindrà per matar-me però encara li hem d'escatà cent lliures mes. Jo m'en duc aquet cuninet

i vos quedau-vos aquest altra. Quant ell vengui l'amollau diguent que ell mateix me vagi a cercar i quant jo compareixeré amb es cuninet ell tot esglaiat el voldrà.

Així va succé. Vol dí que's Senyó amb quatre passes, tot maleit, s'en va a can Pere.

—Aont teniu el vostru fii?—diu a sa mare, aont el teniu?

—Havia surtit—contestà ella,—pero serà molt bo de fer enviar a cercar-lo. Tenim un cuninet que amb un instant va allà ont volem.

Agafa es cuninet, i li diu: Cuninet, ves acurrents a cercà en Pere, i digali que frissi que hi ha un senyó qui l'espera. Vaja corre i que vengui tot d'una.

—I ara hi anirà aquet cuninet?—deia es Senyó tot esglaiat,—i el trubarà?

—Ja hu creg que hi anirà, i de veres.

S'en va a n'es portal, amolla es cuninet i aquet com un llamp, parteix d'allà i amb un prunis no'l van veure mes.

En Pere que estava darrera ses cases i sentia tota sa conversa, a poc, poc compareixia fent jocs a s'altra cuninet que duia damunt es brassus i li deia.

—Ai, petitó, que bon criats que ets. Vols dí que hi ha un Senyó qui me cerca? Bon missatjet tenim. No't donaria per res del mon.

Arriba a ses cases i es senyó quant el veu amb es cuninet, se va pensar que era es mateix que li havien enviat i digué ja calmat.

¿I ell es estat qui t'ha fet venir? Estig amb es cabeis drets. Si que teniu un bon missatje. Me l'hau de vendre.

—¿Ca! no's venal a cap preu,—deia en Pere.

—Cent lliures vos ne don.

Ell que sí, s'altra que no, fins que per fi en Pere diu:

—Ala idó, se l'endugui perque es vosté.

I vol dir que sols no va pensar a dir-li res de sa mel i mantega; pagá ses cent lliures, pren es cuninet i parteix cap a casseua per mostrar-lo a sa Senyora.

—¿Que l'has mort? li digué aquesta quant va arribar.

—Ell encara li he comprat aquest cuninet per cent lliures,—diu ell—perque has de creure que es tant bon missatjet que va acurrents allà ont l'envien.

—¿Ca! ja t'haurán enganat també!

—No, ell jo hu he vist amb es meus uis.

Al endemà dematí, ella parla d'anà a cumprá carn i es Senyó li diu:

—Jesús, no importa hi vagis, no, tenim es cuninet. Tu posa s'olla amb algu a n'es foc.

Jo me'l enduré a sa carniceria perque ell encara no hi sap, i llavó te l'enviaré amb sa panera de sa carn.

I vol dir que agafa es cuninet s'en va a sa carniceria, compra lo que vullia de carn, li penja sa panera a n'es coll i li diu:

—Ala, cuninet, ves acurrents, i no t'aturis que sa Senyora está per tu.

L'amolla i ja hu creg que hi va fugir de veres. Casi no tucava sa terra de deveres que s'en anava.

Ell s'en va a passetjar i as mitj d'ia compareix a dinà:

—¿I sa carn?—li digué sa senyora,—¿com es que no me l'ets enviada?

—¿Que vols dir? ¿I que no ha vengut es cuninet?

—Jo encara l'esper. Teng s'aigu qui bull fa hores i sa carn qui no es venguda.

—No me l'ha feta que no me l'haja pensada aquet futre de Pere. M'en hi vaig i ara si que no s'escaparà cert, l'he de matar d'aquesta.

En Pere, qui ja se la veia venir, va dir a sa mare:—Al punt es senyó tornarà i voldrà matar-me però noltrus n'ham de sebre mes qu'ell i encara l'ham de torná enganyar. ¿Sabeu qu'hau de fer? Posau una olla amb algu damunt es foc fins que ben bulli, fins que's

senyó vindrà. Així qu'entrarà llevau es foc de devall i com s'olla encara bullirà molt, li hem de fer creure que bull sense foc i ell la voldrà comprar. Tal dit, tal fet. Sa mare posa s'olla d'aigu damunt es foc i quant ja bullia de bo, entra es Senyó, punyades fetes cridant:

—¡Alabat sia Deu! Aont teniu en Pere, aont es aquet dimoni d'homu.

En Pere s'havia amagat, i sa mare que just que'l va sentir va llevá es foc, digué tota tranqüeta: Ai, senyó, ¿o es Voste? esperi un poc, aquesta olla acabarà es bull i llavó en parlaré.

—¿Que deis? acabarà es bull? ¡el jo veig que no te foc! contestá es Senyó.

—Idó, o es pensa vosté qu'encara anam tan atrassats que hagim de mesté foc? Ell aquesta olla no'n necessita, no. Se la miri, com trota.

Es senyó badá, i com va veure que bullia de bon deveres, ja no va pensar amb en Pere ni perquè havia vingut. Va quedar enamorat de s'olla i va dir:

—Me l'hau de vendre an aquesta olla.

—¡Ca! no es venal.

—Tant si hu es, com no. Cent lliures vus ne donaré.

—¡Ja hu val! Sempre mos tenta V. Vaja se l'endugui, però estigui segú que a un altre no li auria venuda.

Ell paga ses cent lliures, agafa s'olla i ja es partit ben alegre cap a casseva. Quant arribá sa senyora li va preguntar:

—¿Qu'es, que l'has mort?

—¿Mort? No, fins i tot li he comprat aquesta olla per cent lliures.

—¡Si que hu ets! ¡I que te aquesta olla per valer tant?

—Una virtut te, que sense foc bull tant o mes que ses altres amb molta gala. Jo mateix hu he vist i n'estig ben segú.

—Ara hu veurem va dir ella.

Posa s'olla damunt es ferrus en sa llá ben freda, i l'umpl dáigu. Espera qui espera, van pasar una hora, i un'altra sense que s'aigu s'encalents gens, i ells a cada instant muiaven es dits dins s'aigu, pero ¡ca! sempre era freda com la neu.

—Assó, no pot ser va arribar a dir es senyó, —mus han turnat a enganar. Hi vaig i ara si que no s'escapa, l'he de matar.

En Pere ja hu supusava que hi tornaria es Senyó, per assó, va dir a sa mare: Ara n'ham de fer un'altra sinó som perduts. Vos posau-vos un budell ple de sang p'es coll i com ell vindrá farem com qui baraiar-mós, vos pigaré una ganivetada i caureu, me pusaré a sunar es fabiol i com vos alsareu ben bona i ben sana, se creurá qu'es per virtut des fabiol i mus lu comprará.

Al punt compareix es senyó tot enfadat diguent:

—Aont es en Pere que l'he de matar!

—Bruta que sou, malcriada, no n'hi ha aumon com vos; deia en Pere tot maleit a sa mare.

—I un fii me dira assó—respongué ella,—ell es massa gros. L'agafa i anava per pegar-li, però en Pere se treu es guinavet, li pega guinavetada an es coll i sa mare va caure tant llarg com era, dins una bassa de sang.

—¿Peró q'has fet? comensá a cridar es senyó tot esclaiat.

—Per assó?—respongué en Pere,—ell assó no es res, no; cada día som a ses mateixes. ¡Sap que hu teng de bo de fer curar-la! Ara hu veurá Vusté.

Agafa es fabiol i comensa a sonar *tirurit tirurit* i tan com sonava sa mare ara vengá burinar una cama, ara es brassus, ara es cos, fins que se va aixecar ben sana i ben alegre.

Ja podeu pensar quins uis badava es senyó, no s'en puria donar raó.

—¿I sou ben viva vos?—deia a sa mare d'en Pere?

—¿Si hu som? Ja hu veu, i cada día mus passa lo mateix,

—Me l'hau de vendre, idó, an aquet fabiolet.

—Ca, no's possible. No's venal a cap preu.

—¿Que no? Cent lliures vos ne don i no hi penseu mes.

—¡Cent lliures! ¡que son de poques cent lliures! Però vaja, basta sia vusté li vendrem.

Es senyó agafa es fabiol i ja es partit cap a casseva a mostrar-ló a sa senyora. Arriba, i tot-d'una aquesta ja li demana:

—¿Que l'ets mort aquesta vegada?

—¡Mort, m'has dit! Ell encara li he comprat aquesta bona pessa—va dir eil mostrant es fabiol—i has de sebre que te sa virtut de ressucitar amb es seu só an es morts!

—¡Si que hu ets estat boig! ¡I t'hu ets cregut?

—¿Si m'ho he cregut? Com no, si jo hu he vist. En Pere ha morta sa mare amb una ganivetada i sonant es fabiol l'ha feta revivre. I sobretot, hu veurás.

Agafa un ganivet, i el clava a sa senyora que va caure seca en terra dins una bassa de sang.

Es senyó se treu es fabiolet i es posa a sonar, i sona que sona, però sa senyora no's burinava gens, ni bras, ni peu, ni cama.

Prova de sonar un poc mes, pero ella res, fins que ell com va veure qu'era ben morta, se posá ben esclaiat i a tremolar com una fuia d'om, i sona qui sona qui's guidava a esclatar ses galtes sonant, pero no hi va haver remei.

Llavó si que n'hi prengué de rabia contra en Pere, tirá es fabiol per allá en mitj i va dir:

—Ara si que no s'escaparé, no hi ha por qu'ell me fassi creure res mes; m'en hi vaig i l'he de matar sense remei.

Parteix acurrents i quant entra a ca'n Pere i el veu ja li diu:—Avui no te n'escapes, avui te mat.

—Es que tota sa raó—va dir en Pere—jo hu vui que'm mati, pero m'ha d'aná a tirar dins la ma, li demán per favor.

—Si i ben endins que't tiraré, jo t'ho assegur.

L'agafa, el posa dins un sac, el ben ferma, s'el carrega an es coll i endavant cap a la ma.

Quant va esser un tros enfora p'el camp, li venen ganes d'aná del cos, deixa es sac i s'er va darrera una mata.

En Pere que ja s'havia prevengut de du un ganivent, fa un furat, treu una ma, desferma es sac i surt. El ben umpl de còduls, el torna fermar i s'amaga.

Es senyó, qui mal no fa mal no pensa, torna agafar es sac i parteix; quant es a la mar ferma una roca an es sac i el tirá dins un fondal.

—No m'en ferás cap mes cert—pensava ell—Beu si tens set; i torná partir p'el mateix cami cap a casseva.

Quant va esser per davers allá avont s'havia aturat me troba en Pere qui tot tranqüet gurdava un bon ranxu de de cabres i cabrits. N'hi havia una vintena.

—¡Bonu!—va di es senyó aturid de trubar en Pere—¿i tu que serás el dimoni? ¿I com ets surtit de la má?

—¡De senyó! m'ha tirat massa aprop vusté, perque veu, no mes he pogut aplegar aquesta vintena de cabres i cabrits i si m'hagués tirat mes endins tal vegada ja'n tendria un ranxu de cent o mes. Com mes endins, mes ne tendria.

—Pero, ¿i que dius? ¿Assó es ve, que si els-e tiren dins la má arpleguen cabres?

—¡Ja hu veu, jo quantes n'he arplegades!

—¿Que m'hi vuldries tirar tu a jo?

—Si senyó,

—Idó tiram'hi.

En Pere agafa un sac li posa adintre, s'el carrega i quant va essé a sa vorera de la má li penja una roca ben grossa i *pataplum* el va tirar i ben endins.

En Pere va está ben ric i es senyó amb tanta d'aigu com va beure va quedar ben aufegat i encara deu beure sino s'es aturat, i qui no hu creu que hu vagi a cercar.

Andreu FERRER GINART

Cançons populars

Juan, Juan el volia
i Toni el m'ha donat Deu;
si'l m'hagués dat Bartomeu
o Pera Juan o Andreu
un poc més l'estimaria.

Una cansó ben dictada
de quatre mots està bé,
de cinc i de sis també,
i de set ja és codolada.

Sa meua guitarra treu
més qu'una possessió;
en tocar-li un bordó,
ell totsol fa més remó
que s'orgué bò de la Seu.

Tu'm volies da entenant
qu'es bancs de l'iglesia ballen
i ses montanyes devallen
a beure dins un torrent.

En Pera és Pera i espera,
en Pera espera de Deu,
en Pera espera un sí teu,
un sí teu espera en Pera.

Aquest beneit d'hortolà
dins un ui de còl va neixe
llevor sa còl se copà
i ell no va poré creixe.

En Jaume, en Jaume estim jó,
en Jaume és que'm regositja,
de les quatre parts del cò
en Jaume en té tres i mitja.

Frases mallorquines cristianes

L'Esperit Sant diu que hi ha temps per tot.—Molts haurien de sentir aquest aixebuc, qui s'escusen per mor de ses feines, d'anar a missa, o de fer les devocions que seria mester: *ni missa ni civada destorben llarga jornada.*

M'han destrovit més que no valen fora s'ànima.—Aquesta hem sentida dir a un pare tot alsurat p'el poc esment en tudar ses coses, d'uns fills mans-foradades. Però hi ha que notar que en aquesta expressió se decanta l'ànima, lo que mos dignifica i mos fa superior ans els demés animals de la terra, puis l'ànima val més que tots els tresors de la terra.

Es un xerafi.—Ho diuen an els nins per la seua hermosura i puresa angelical que encativa.

Parla com un àngel.—N'hi ha de persones que encativen, tan re-débé parlen, parlen *com un àngel*, i foris!

Altres parlen amb tota sa raó del món, i amb tant de seny i sentit cristià que no hi ha més remei que rendir ses tesses, amb una d'aquestes: *Tot quant dius són Evangelis, o també: parles com un missal*

Si hu és garrit aqueix parlar, i ben nostros!

Es un gran elogi que feim a l'Evangelí posant-lo còme tipo de sa veritat. No'n mancava d'altra! Així feim públic el sagrat respecte que li tenim.

Ja vé d'antic això. Sempre tots els pobles l'han venerat fora mida.

¡Animetes santesque fos ver!—Quant desitgen amb molta vehemencia alguna cosa, solen dir. Voldria que succeís tal cosa *¡animetes santesque fos ver!*

C.

Secció local

Dia 10 contragueren matrimoni el nostre distingit amic D. Faust Puerto Noguera, empleat des Banc Popular de Manacor, amb la simpática i virtuosa jove D.ª Jeronia Morey Beltrán, fia des comerciant don Juan.

Es casament se va celebrar a sa capella del Sant Cristo de la Parroquia, donant sa bendició nupcial es canonge de la Seu d'Oriolá, M. I. Sr. D. Cayetano Puerto, tío des noví, i celebrant sa Missa el Rnt. P. Gaspar Morey, de S. Felip Neri, tío de sa novia. Assistiren còme testimonis don Ramón Ribot i don Mateu Melis.

Desitjam an aquest novell matrimoni tota classe de felicitats.

Divendres passá d'aquest mon a l'altre l'il·lustrat mestre de 1.ª Ensenyansa don Gil Coll, natural de Palma, que per espai de tants d'anys ha tenguda escola uberta en es nostro poble i amb tant d'acert ha ensenyat a molts de joves. Sa seua mort va esser casi repentina, havent-se confessat es vespre abans per assistir a sa Comunió general es dia del Cor de Jesús. Es cadáver fonc duit a Ciutat.

Que Deu haja trobada la seua ànima en estament de gracia. Donam es condol a sa seua familia.

Es dia de Sant Antoni de Padua sa Joven-tut Maurista, per celebrar sa festa de don Antoni Maura, va adornar es local de sa Societat amb domassos i una inscripció que deia: *Honor a Maura*. Hi havia ademés una gran il·luminació i moltes i hermoses flors. Es vespre sa banda de música que dirigeix mestre Lluís Rosselló tocá una partida de pessas devant sa Societat, i acabá sa funció diguent tots: *¡Visca don Antoni Maura, Espanya i sa neutralitat!*

Ses Coranta-Hores del Cor de Jesús se celebraren amb sa solemnitat de costum, assistint an els principals dels seus actes l'Il·lm. Ajuntament i una gran concurrència.

Diurnenge hora-baixa, acabades ses Corant-Hores, se feu com els altres anys sa solemníssima Processó de ses Cinc Visites, p'es carrés, predicant eloqüents sermons el Rnt. D. Andreu Servera.

Els manacorlins que están incluits en el repartiment de substitució dels consums a Petra i a Vilafranca, han quedat molt satisfets de s'esment que ha tengut el Sr. Bal·le perque sa Junta Repartidora los baixás una part de sa cuota que paguen en els dits pobles.

Són ells passats de cincents, i han obtingut de sa Junta de Manacor una baixa perhom igual a la mitat de lo que los ha estat imposat en els pobles esters. No hi ha com cuidar-se be de ses coses.

Amb motiu des trassat des Ferro-carril de Manacor a Artá, que publicàrem dissapte passat, sabem que se feren molts de comentaris, considerant com una gran ventatge per sa nostra població aquest nou cami-de-ferro. Qualqu hi hagué així mateix que se dolia, perque amb aixó li haurán de xapar sa seua finca; pero ja's sap que es be particular s'ha de subjectar an es be públic.

S'ha concedida Real llicencia per contreure matrimoni amb D.ª Teresa Simó i Oliver, an es nostro bon amic es primer tinent de sa Comandancia de Artilleria de Mallorca don Emili Nadal i Guasp.

Dimecres i Dijous se repetiren es temporals causant perjudicis considerables a molts de pobles. A s'*Espinagar* ferí un llamp a quatre persones que segaven, matant-ne dues i deixant ses altres dues molt mal parades. Deu haja acullides ses ànimes des difunts i don a ses seues families sa conformansa cristiana que tant necessiten en aquests moments.

Aquestes persones mortes i ferides són de Felanitx.

Pareix que a ses vinyes los he pegat pesta. Molts no cuirán la mitat des reims que pensaven.

Noltros creim que sa causa de tant de mal són ses plujes que han sovintetjat amb tanta d'insistencia.

Ets ametlers enguany a redols faràn poques mel·les. Seguit, seguit ne cauen. ¡Poc, mal adusat i roegat de rata!

Ets aubarcocs pareix que retrán un poc més que ses mel·les. ¡Ara veurem es preus que tal serán!

Sobre tot, Deu mos don lo que convé.